

Manila-manifestet

Et tillæg til Lausannepagten

Introduktion ved Kai Kjær-Hansen

Som ethvert andet konference-dokument er Manila-manifestet ikke faldet ned fra himlen. Og det er blevet til i flere omgange. Før konferencen og på baggrund af de konference-foredrag, som da forelå i skriftlig form, lavede John Stott et første udkast. Under konferencen udfærdigede en komite en anden udgave på baggrund af Stotts forarbejde. Denne anden udgave blev omdelt til konferencens deltagere, som så kunne give kritiske bemærkninger til komiteen, hvilket bl.a. den danske delegation gjorde. Efter nogle hårde arbejdsdage og -nætter for komiteen kunne tredjegylden forelægges for forsamlingen den sidste dag i Manila. Den tredje udgave udgør det endelige Manila-manifest.

John Stott har i dette forløb været centralt placeret. I 1974 var han også "arkitekten" bag Lausannepagten. I et interview udtaler Stott: "Det at skrive en bog eller lave et manifest er vist det nærmeste en mand kan komme det at føde et barn".

Manila-manifestet er et supplement til Lausanne-pagten, ikke en erstatning herfor. Når man tænker på alle de synspunkter, der skal tages hensyn til, når et sådant dokument skal færdiggøres, kan alle ikke være lige begejstrede for alt i manifestet. Nogle synes, at man på visse punkter er gået for vidt, andre, at man på de samme punkter ikke er gået vidt nok.

Stott udtaler, at det har beriget hans liv og kristne erkendelse at lytte til, hvad andre siger i en sådan proces. Den gensidige lytten er berigende. Også på en anden måde vil han gerne lytte: Han vil lytte til Skriften og samtidig lytte til den moderne verden og så forsøge at kæde dem sammen. Et nøgleord finder han i denne sammenhæng i Jakobsbrevet: "Enhver skal være snar til at høre, sen til at tale, sen til vrede" (1,19).

Det nære forhold mellem evangelisation og kirkens sociale ansvar er betonet i manifestet. Mellem karismatiske og ikke-karismatiske synspunkter er der forsøgt en afbalanceret udtalelse, som viser, at begge grupperinger har hjemstedsret inden for Lausanne-bevægelsen. Med de spændinger som det nu engang indebærer - og de kom også frem ved Manila-mødet. Endelig tales der om samarbejde mellem evangelikale kristne. I en dansk sammenhæng vil nogle, der er tilsluttet den danske Lausanne-gruppe, understrege, at de opfatter Lausanne-bevægelsen som et forum på lederplan. Men alt er nok ikke klaret dermed.

Manila-manifestet forsøger at fastholde konferencens deltagere på, hvad Manila-mødet nu engang gik ud på. Det forsøger videre at delagtiggøre andre evangelikale kristne, som ikke var med, i konferencens indhold. Endelig henvender dokumentet sig til andre kristne - også til dem, der ellers ikke identificerer sig med Lausanne-bevægelsen som sådan.

Selvom Manila-manifestet ikke er faldet ned fra himlen, har det en sådan kvalitet, at det kan virke stimulerende på alle tre grupper og fastholde missionsforpligtelsen, den nemlig, at forkynde Kristus for alle folkeslag, indtil han kommer.

Manila-manifestet

Et kald til hele kirken til at bringe hele evangeliet til hele verden.

Introduktion

I juli 1974 afholdtes den Internationale konference om Verdens-evangelisation i Lausanne, Schweiz, og Lausanne-pagten blev udsendt. I juli 1989 mødtes vi mere end 3000 med samme formål fra omkring 170 lande, og vi har udsendt Manila-manifestet. Vi er taknemlige for den modtagelse, vi har fået af vore filippinske brødre og søstre.

I løbet af de femten år, som er gået mellem de to konferencer, er der blevet afholdt mindre konsultationer om emner som fx "Evangeliet og kulturlivet", "Evangelisation og socialt ansvar", "En enkel livsstil", "Helligånden" og "Omvendelse". Disse møder og rapporter fra dem har bidraget til en afklaring af Lausanne-bevægelsens overvejelser af disse spørgsmål.

Et "manifest" er en offentlig erklæring om overbevisninger, intentioner og motiver. Manila-manifestet tager de to temaer fra konferencen op: "Forkynd Kristus indtil han kommer" og "Et kald til hele kirken om at bringe hele evangeliet til hele verden". Manifestets første del består af 21 knapt formulerede teser. Dets anden del udfolder disse i 12 afsnit, som sammen med Lausanne-pagten anbefales til studium og handling.

21 teser

1. Vi er overbevist om, at vi fortsat er forpligtet på Lausannepagten som grundlag for vort samarbejde i Lausanne-bevægelsen.
2. Vi er overbevist om, at Gud i Det gamle og Det nye Testaments skrifter har givet os en autoritativ åbenbaring af sig selv og sin vilje, sine frelseshandlinger og deres betydning, og sit mandat til mission.
3. Vi er overbevist om, at evangeliet er Guds blivende budskab til verden, og det er vor agt at forsvare, forkynde og leve det ud.
4. Vi er overbevist om, at om end mennesket er skabt i Guds billede, er det ikke desto mindre syndigt, skyldigt og fortabt uden Kristus, og at denne sandhed er en nødvendig forudsætning for evangeliet.
5. Vi er overbevist om, at historiens Jesus og herlighedens Kristus er samme person, og at denne Jesus Kristus er helt igennem enestående; for han alene er den inkarnerede Gud, vor forsoner, dødens besejrer og den kommende dommer.
6. Vi er overbevist om, at Jesus Kristus på korset tog vor plads, bar vore synder og døde vor død; og at Gud alene af den grund frit tilgiver dem, som bringes til omvendelse og tro på ham.
7. Vi er overbevist om, at andre religioner og ideologier ikke er alternative veje til Gud, og at menneskelig religiøsitet, med mindre den er genløst af Kristus, ikke fører til Gud, men til dom; for Kristus er den eneste vej.
8. Vi er overbevist om, at vi på en synlig måde skal demonstrere Guds kærlighed ved at vise omsorg for dem, som er berøvet retfærdighed, værdighed, mad og bolig.
9. Vi er overbevist om, at forkyndelsen af Guds rige med retfærdighed og fred kræver fordømmelse af enhver form for uretfærdighed og undertrykkelse, både hvor den stammer fra enkeltpersoner og fra samfundssystemer; vi vil ikke vige tilbage for at aflægge dette profetiske vidnesbyrd.
10. Vi er overbevist om, at Helligåndens vidnesbyrd om Kristus er absolut nødvendigt for evangelisation, og at hverken ny fødsel eller nyt liv er muligt uden hans overnaturlige gerning.
11. Vi er overbevist om, at åndelig kamp kræver åndelige våben, og at vi både må prædike ordet i Åndens kraft og konstant bede om, at vi må få del i Kristi sejr over ondskabens magter og myndigheder.
12. Vi er overbevist om, at Gud har overdraget hele kirken og hver enkelt kristen det hverv at gøre Kristus kendt i hele verden; vi længes efter at se alle lægfolk og ordinerede sat i gang med og uddannet til denne opgave.
13. Vi er overbevist om, at vi, som hævder at være lemmer på Kristi legeme, i vort fællesskab må overskride de skel, der sættes af race, køn og klasse.
14. Vi er overbevist om, at Åndens gaver er givet til hele Guds folk, kvinder og mænd, og at deres samarbejde om evangelisation må modtages med glæde.
15. Vi er overbevist om, at vi, der forkynder evangeliet, må leve det ud i et liv i hellighed og kærlighed; ellers vil vort vidnesbyrd miste sin troværdighed.
16. Vi er overbevist om, at enhver kristen menighed må åbne sig mod sit lokalsamfund med evangeliserende vidnetjeneste og menneskelig omsorg.
17. Vi er overbevist om, at det er bydende nødvendigt, at kirker, missionselskaber og andre kristne organisationer arbejder sammen om evangelisation og socialt arbejde, og at de afstår fra konkurrence og undgår overlappning.
18. Vi er overbevist om, at vi har pligt til at studere det samfund, vi lever i, for at kunne forstå dets strukturer, værdier og behov med henblik på at udvikle en meningsfuld missionsstrategi.
19. Vi er overbevist om, at verdensevangelisation er presserende, og at det er muligt at nå de folk, som endnu ikke er nået. Derfor sætter vi os for, at vi i det sidste årti i det tyvende århundrede vil give os selv til disse opgaver med fornyet be- slutsomhed.
20. Vi er overbevist om, at vi må vise solidaritet med dem, som lider for evangeliet, og vi vil søge at forberede os selv på den samme situation. Vi vil også arbejde for religiøs og politisk frihed overalt.
21. Vi er overbevist om, at Gud kalder hele kirken til at bringe hele evangeliet til hele verden. Det er derfor vor faste beslutning, at vi vil forkynde det trofast, indtrængende og opofrende, indtil han kommer.

A. Hele evangeliet

Evangeliet er de gode nyheder om Guds frelse fra ondskabens magter, om oprettelsen af hans evige rige og om hans endelige sejr over alt, som sætter sig op mod hans vilje. I sin kærlighed besluttede Gud at gøre dette, før verden blev til, og han virkeliggjorde sin frelsesplan for at befri os fra synden, døden og dommen ved vor Herre Jesu Kristi død. Det er Kristus, som frigør os og forener os i sit genløste fællesskab.

1. Menneskets nød

Vi er forpligtet til at prædike hele evangeliet, det vil sige evangeliet i hele dets fylde. For at kunne dette må vi forstå, hvorfor mennesker har brug for det.

Hvert enkelt menneske har en iboende værdighed og værdi, fordi det er skabt i Guds billede til at kende, elske og tjene ham. Men på grund af synden er hver eneste del af deres menneskelighed blevet forvrænget. Menneskene er blevet selvkredsende, selviske oprørere, som ikke elsker Gud og deres næste, som de burde. Som konsekvens heraf er de blevet fremmed- gjorde både over for deres skaber og for resten af hans skaberværk, hvilket er den grundlæggende årsag til den smerte, rodløshed og ensomhed, som så mange mennesker lider under i dag. Synden giver sig også tit udslag i samfundsnedbrydende adfærd, i grov udbytning af andre og i en rovdrift på jordens ressourcer, som Gud har gjort menneskene til sine forvaltere af. Menneskeheden er skyldig, uden undskyldning, og befinder sig på den brede vej, som fører til fortabelsen.

Selvom Guds billede i mennesket er blevet fordærvet, er mennesket stadig i stand til at have indbyrdes relationer bestemt af kærlighed, til at udføre ædle handlinger og til at frembringe smuk kunst. Og dog er selv det fineste, mennesket kan udrette, håbløst ufuldkomment og kan umuligt kvalificere nogen til at træde ind i Guds nærvær. Mennesket er også et åndeligt væsen, men åndelige øvelser, meditation og selvsuggestion kan højst lindre dets nød; det kan ikke udrette noget over for syndens, skyldens og dommens dystre virkelighed. Ej heller kan menneskelig religion eller menneskelig retfærdighed - så lidt som politiske eller sociale programmer - frelse mennesker. Selv-frelse af enhver slags er umulig. Overladt til sig selv er mennesket evigt fortabt.

Derfor undsiger vi falske evangelier, som fornægter menneskets synd, Guds dom, Jesu Kristi guddommelighed og inkarnation og korsets og opstandelsens nødvendighed. Vi afviser også "evangelier", som bagateliserer synden og forveksler Guds nåde med menneskets egne anstrengelser. Vi bekender, at vi selv undertiden har banaliseret evangeliet. Men det er vor faste beslutning, at vi i vor evangelisering vil huske Guds radikale diagnose og hans lige så radikale lægemiddel.

2. Gode nyheder for vor tid

Vi glæder os over, at den levende Gud ikke overlod os til vor fortabthed og fortvivlelse. I sin kærlighed søgte han os i Jesus Kristus for at redde og genskabe os. De gode nyheder fokuserer således på Jesu historiske person, som kom og forkyndte Guds rige og levede et liv i ydmyg tjeneste, som døde for os og blev gjort til synd og en forbandelse i vort sted, og som Gud vedkendte sig ved at oprejse ham fra de døde. Dem, der omvender sig og tror på Kristus, lader Gud få del i den nye skabelse. Han giver os nyt liv, hvilket betyder tilgivelse af vore synder og hans Ånds iboende, forvandlende kraft. Han byder os indenfor i sit nye samfund af folk af alle racer, nationer og kulturer. Og han lover os, at en dag vil vi komme ind i hans nye verden, hvor der ingen ondskab skal være, hvor naturen skal være forløst, og hvor Gud vil herske for evigt.

Disse gode nyheder skal frimodigt forkyndes, overalt hvor det er muligt - i kirken og uden for kirken, i radio og fjernsyn, i fri luft; for det er en Guds kraft til frelse, og vi er forpligtet til at gøre det kendt. I vor prædiken må vi redeligt forkynde sandheden, som Gud har åbenbaret i Bibelen, og stræbe efter at relatere den til vor egen kontekst.

Vi er også overbevist om, at apologetik, nemlig når man "for- svarer og begrundet evangeliet" (Fil. 1,7), er uløseligt forbundet med den bibelske forståelse af mission og er af væsentlig betydning for et virkningsfuldt vidnesbyrd i vor moderne verden. Paulus "ræsonnerede" med mennesker ud fra skrifterne med det formål at "overbevise" dem om evangeliets sandhed. Det må vi også gøre. Ja, alle kristne burde være rede til at forsvare det håb, som er i dem (1. Pet. 3,15). Igen er vi blevet konfronteret med Lukas' fremhævelse af, at evangeliet er godt nyt for de fattige (Luk. 4,18; 6,20; 7,22), og vi har spurgt os selv, hvad det betyder for flertallet af verdens befolkning, som lever i fattigdom, lidelse eller undertrykkelse. Vi er blevet mindet om, at loven og profeterne såvel som Jesu lære og virke betoner Guds omsorg for de materielt fattige og vor pligt til at forsvare dem og vise omsorg for dem. Skriften taler også om de åndeligt fattige, som kun venter barmhjertighed af ham. Evangeliet kommer som godt nyt for begge grupper. De åndeligt fattige, som uanset deres økonomiske omstændigheder ydmyger sig for Gud, modtager ved troen frelsens frie gave. Anden vej til Guds rige gives ikke for nogen. De materielt fattige og magtesløse finder i tilgift ny værdighed som Guds børn og kærlighed fra brødre og søstre, som sammen med dem vil kæmpe for deres befrielse fra alt, hvad der nedværdiger og undertrykker dem.

Vi angrer, dersom vi har forsømt at forkynde noget af Guds sandhed i Skriften, og vi er fast besluttede på, at vi både vil forkynde og forsvare den. Vi angrer også, at vi undertiden har vist ligegyldighed over for de fattiges situation og forkærlighed for de rige, og det er vor faste beslutning at følge Jesus i forkyndelsen af de gode nyheder for alle mennesker både i ord og handling.

3. Jesus Kristus som den eneste

Vi er kaldet til at forkynde Kristus i en verden, som bliver mere og mere pluralistisk. Gamle religioner dukker atter frem, og nye kommer til. I det første århundrede var der også mange "guder" og mange "herrer" (1. Kor. 8,5). Alligevel fremhævede apostlene frimodigt Kristi eneste, absolut nødvendige og centrale plads. Vi må gøre det samme.

Eftersom mennesket er skabt i Guds billede og i skaberværket ser spor af dets skaber, indeholder religionerne undertiden elementer af sandhed og skønhed. De er imidlertid ikke alternative evangelier. Fordi mennesket er syndigt og "hele verden er i den Ondes vold" (1. Joh. 5,19), har selv religiøse mennesker behov for Kristi forløsning. Derfor har vi ingen bemyndigelse til at sige, at frelse kan findes uden for Kristus eller uden en utvetydig modtagelse af hans værk ved troen.

Det er undertiden blevet hævdet, at jøderne i kraft af Guds pagt med Abraham ikke behøver at anerkende Jesus som deres Messias. Det er vor overbevisning, at de behøver ham lige så meget som alle andre, og at det ikke blot ville være en form for antisemitisme, men også troløshed over for Kristus at afvige fra det nytestamentlige mønster at bringe evangeliet til "jøde først ...". Vi tager derfor afstand fra den påstand, at jøderne har deres egen pagt, som gør tro på Jesus unødvendig.

Det, som forener os, er vor fælles overbevisning om Jesus Kristus. Vi bekender ham som Guds evige Søn, som blev sandt menneske, samtidig med at han forblev sand Gud, som var vor stedfortræder på korset, hvor han bar vore synder og døde vor død og ombyttede vor uretfærdighed med sin retfærdighed, som opstod sejrrig i et forvandlet legeme, og som vil komme igen i herlighed for at dømme verden. Han alene er den inkarnerede Søn, Frelseren, Herren og Dommeren, og han alene er sammen med Faderen og Ånden værdig til alle menneskers tilbedelse, tro og lydighed. Der er kun et evangelium, fordi der kun er en Kristus, som på grund af sin død og opstandelse selv er den eneste vej til frelse. Vi afviser derfor både den relativisme, som betragter alle religioner og åndelige øvelser som lige værdige og gyldige veje til Gud, ligesom vi afviser den synkretisme, som prøver at blande tro på Kristus med andre religioner.

Da Gud har ophøjet Jesus, for at alle skulle bøje sig for ham, er dette også vort ønske. Drevet af Kristi kærlighed må vi adlyde Kristi befaling og elske hans fortabte får, men vi er især drevet af "skinsyge" for hans hellige navn, og vi længes efter at se ham modtage den ære og herlighed, som tilkommer ham.

Den holdning, som vi har indtaget over for tilhængere af andre religioner, har undertiden været præget af uvidenhed, arrogance, manglende respekt, ja, ligefrem fjendtlighed. Dette angår vi. Vi er imidlertid fast besluttede på - i alle aspekter af vort evangeliserende arbejde, heri indbefattet dialog med andre religioner - at frembære et positivt og kompromisløst vidnesbyrd om vor Herre som den eneste, både i sit liv og i sin død og opstandelse.

4. Evangeliet og socialt ansvar

Det autentiske evangelium må blive synligt i mænds og kvinders forvandlede liv. Samtidig med, at vi forkynder Guds kærlighed, må vi selv være engageret i en kærlighedens tjeneste, og samtidig med, at vi prædiker Guds rige, må vi være forpligtede på dets krav om retfærdighed og fred.

Eftersom vort hovedansvar er evangeliet, kommer evangelisering i første række, for at alle mennesker kan få mulighed for at modtage Jesus Kristus som Herre og Frelser. Men Jesus nøjedes ikke med at forkynde Guds rige, han demonstrerede også dets komme med barmhjertigheds- og undergerninger. Vi er i dag også kaldede til at forkynde Guds rige i ord og gerninger. Ydmygt skal vi prædike og undervise, tage os af de syge, give de sultne at spise, have omsorg for de fangne, hjælpe de underprivilegerede og handicappede, udfri de undertrykte. Mens vi erkender, at de åndelige gaver, at kald og sammenhænge er forskellige, er vi samtidig overbeviste om, at gode nyheder og gode gerninger er uadskillelige.

Forkyndelsen af Guds rige kræver nødvendigvis profetisk for-dømmelse af alt, som er uforeneligt med det. Blandt de ondt, vi sørger over, er destruktiv vold, herunder institutionaliseret vold, politisk korruption, enhver form for udbytning af mennesker og af jorden, underminering af familien, fri abort, narkotikahandel, tilsidesættelse af menneskerettigheder. I vor bekymring for de fattige er vi også foruroligede over gældsbyrden i to tredjedele af verden. Vi mener også, det er en skændsel, at millioner af mennesker, som bærer Guds billede, som vi selv gør, lever under umenneskelige forhold.

Vor stående forpligtelse til social handling skyldes ikke en forveksling af Guds rige med et kristianiseret samfund. Den er snarere en erkendelse af, at evangeliet har uomgængelige sociale implikationer. Sand mission kan ikke skilles fra inkarnationen. Man må med ydmyghed gå ind i andre menneskers tilværelse, identificere sig med deres sociale virkelighed, deres sorg og lidelse og deres kamp for retfærdighed mod undertrykkende magter. Dette kan ikke gøres uden personlige ofre.

Vi angår, at vi har været snæversynede i vort virke og i vor vision, og at dette ofte har afholdt os fra at forkynde Jesus Kristus som Herre over alt liv, personligt og offentligt, lokalt og globalt. Vi er fast besluttede på at adlyde hans befaling om først at søge Guds rige og hans retfærdighed (Matt. 6,33).

B. Hele kirken

Hele evangeliet skal forkyndes af hele kirken. Hele Guds folk er kaldet til at tage del i den opgave. Men

uden Guds hellige Ånd vil alle vore anstrengelser være forgæves.

5. Gud som evangelist

Skrifterne viser os, at det først og fremmest er Gud, som er evangelisten. For Guds Ånd er sandhedens, kærlighedens, hellighedens og kraftens Ånd, og evangelisering er umulig uden ham. Det er ham, der salver budbringeren, bekræfter ordet, bereder tilhøreren, overbeviser synderen, oplyser de blinde, giver de døde liv, sætter os i stand til at omvende os og tro, forener os i Kristi legeme, forvisser os om, at vi er Guds børn, leder os, så vi kommer til at ligne Kristus i vor væremåde og tjeneste og sender os derefter ud for at være Kristi vidner. I alt dette er Helligåndens hovedopgave at herliggøre Jesus Kristus ved at vise ham for os og lade ham vinde skikkelse i os.

Al evangelisering indebærer åndelig kamp mod ondskabens magter og myndigheder. Og her kan kun åndelige våben udrette noget, især Ordet og Ånden sammen med bøn. Vi opfordrer derfor alle kristne til at være udholdende i deres bøn både for kirkens fornyelse og for verdens evangelisering. Enhver sand omvendelse indebærer en konfrontation af magter, hvori Jesu Kristi enestående autoritet demonstreres. Der findes ikke noget større mirakel end dette, hvorved den troende udfries fra trældom under Satan og synd, frygt og tomhed, mørke og død.

Selvom Jesu undergerninger var noget særligt, fordi de var tegn på hans messianitet og en foregribelse af hans fuldkomne rige, hvor hele naturen vil være ham underlagt, så tilkommer det ikke os at sætte grænser for den levende skaber i dag. Vi forkaster både den skepticisme, som benægter mirakler, og den formastelighed, som forlanger dem, både den frygtsomhed, som viger tilbage for Åndens fylde, og den triumfalisme, som viger tilbage for svagheden, hvori Kristi magt fuldkommes.

Vi angrer alle selvsikre forsøg på enten at evangelisere i egen kraft eller at give Helligånden diktater. Vi er fast besluttet på i fremtiden ikke at "bedrøve" eller "udslukke" Ånden, men derimod at søge at udbrede de gode nyheder "i kraft og i Helligånd og fuld vished" (1. Tess. 1,5).

6. De menneskelige vidner

Som evangelist giver Gud sit folk det privilegium at være hans "medarbejdere" (2. Kor. 6,1). For selvom vi ikke kan vidne uden ham, vælger han normalt at vidne gennem os. Det er kun nogle, han kalder til at være evangelister, missionærer eller præster, men han kalder hele sin menighed og hvert medlem af den til at være hans vidner. Præsternes og lærernes særlige opgave er at lede Guds folk (laos) til modenhed (Kol. 1,28) og at udruste dem til tjeneste (Ef. 4,11-12). Præsterne må ikke tage monopol på tjenesterne, men skal i stedet sørge for, at de forøges, ved at opmuntre andre til at bruge deres gaver og ved at oplære disciple til at gøre andre til disciple. Præsternes dominans over lægfolket har været et stort onde i kirkens historie. Den berøver både lægfolket og præsterne deres gudvilledede roller, overbebyrder præsterne, svækker kirken og hindrer evangeliets udbredelse. Dertil kommer, at det er helt ubibelsk. Derfor vil vi, som i århundreder har hævdet "det almindelige præstedømme", nu også insistere på alle de troendes tjeneste.

Det er med taknemlighed, vi anerkender, at børn og unge beriger menighedens gudstjeneste og mission med deres begejstring og tro. Vi må lære dem at evangelisere og oplære andre, så at de kan nå deres egen generation for Kristus. Gud skabte manden såvel som kvinden til i samme grad at være bærere af hans billede (1. Mos. 1,26-27), han accepterer dem på lige fod i Kristus (Gal. 3,28) og udgød sin Ånd over alt kød, sønner såvel som døtre (Ap.G. 2,17-18). Da Helligånden ydermere tildeler kvinder såvel som mænd sine gaver, må der gives kvinder muligheder for at gøre brug af deres gaver. Vi glæder os over den fremtrædende indsats, de har ydet i missionens historie, og er overbevist om, at Gud kalder kvinder til lignende roller i dag. Selvom vi ikke er fuldt ud enige om, hvilke opgaver de kan påtage sig, er vi enige om, at Gud ønsker, at mænd og kvinder i fællesskab skal tage del i verdensevangelisation. Der må derfor tilvejebringes passende uddannelse for begge grupper.

Lægfolkets vidnesbyrd, både mænds og kvinders, sker ikke blot gennem den lokale menighed (se afsnit 8), men gennem venskaber, i hjemmet og på arbejdspladsen. Selv de, der er hjemløse eller arbejdsløse, har del i kaldet til at være vidner.

Vort første ansvar er at vidne for dem, der allerede er vore venner, slægtninge, naboer og kolleger. Evangelisering ud fra hjemmet er også naturlig, både for ægtepar og for ugifte. Ikke blot bør et kristent hjem være en anbefaling af Guds normer for ægteskab, sex og familieliv og frembyde en oase med kærlighed og fred for mennesker, som har det ondt; men naboer, som aldrig ville sætte deres ben i en kirke, føler sig almindeligvis godt tilpas i et hjem, selv når der bliver talt om evangeliet.

Et andet sted, hvor lægfolkets vidnesbyrd kan aflægges, er arbejdspladsen. Her tilbringer de fleste kristne en tredjedel af døgnet, og arbejdet er et guddommeligt kald. De kristne kan være et vidnesbyrd om Kristus med deres ord, med deres flid, ærlighed og hensynsfuldhed, med deres nidkærhed for retfærdighed på arbejdspladsen, og især hvis andre af deres arbejdes kvalitet kan se, at det er gjort til Guds ære.

Vi angrer, at vi også har været med til at hindre lægfolket, især kvinder og unge mennesker, i at tjene. Det er vort forsæt for fremtiden at opmuntre alle Kristi efterfølgere til at indtage deres plads, retmæssigt og naturligt, som hans vidner. For sand evangelisering kommer fra et hjerte, som flyder over af

kærlighed til Kristus. Evangelisering tilkommer derfor hele hans folk uden undtagelse.

7. Vidnernes integritet

Intet er en bedre anbefaling af evangeliet end et forvandlet liv, og intet bringer det i den grad i vanry som uoverensstemmelse mellem ord og handling. Vi er blevet pålagt at leve på en måde, som er Kristi evangelium værdigt, ja, endog at være en pryd for det ved forøge dets skønhed ved hellig livsførelse.

For den verden, som betragter os, søger med rette efter beviser, der kan godtgøre de påstande, som Kristi disciple fremsætter om ham. Vor integritet er et sådant kraftigt bevis.

Vor forkyndelse af, at Kristus døde for at føre os til Gud, appellerer til mennesker, som åndeligt set er tørstige; men de vil ikke tro os, hvis vore liv ikke vidner om, at vi selv kender den levende Gud, eller hvis vor offentlige gudsdyrkelse mangler virkelighedsforbindelse og relevans.

Vort budskab om, at Kristus bringer forsoning til mennesker, som er fjender, bliver først troværdigt, når man ser, at vi elsker og tilgiver hinanden, at vi tjener andre i ydmyghed, og at vi er villige til at ofre noget for at række vor hjælp til de nødlidende uden for vor egen kreds.

Vor udfordring til andre om at fornægte sig selv, til at tage deres kors op og følge Kristus vil lyde hul, med mindre det er åbenlyst, at vi selv ikke ligger under for selvisk ærgerrighed, uhæderlighed og begærlighed, og at vi lever et liv i enkelhed, tilfredshed og gavmildhed.

Vi sørger over, at kristne her ofte er kommet til kort, hvilket vi ser både hos enkeltpersoner og menigheder: materiel grådighed, professionel stolthed og rivalisering, konkurrence i kristent arbejde, skinsyge over for yngre ledere, en nedladende holdning hos missionærer, mangel på gensidig ansvarlighed, tabet af kristne normer for seksuallivet og diskrimination på grund af race, social status og køn. Det er verdslighed at lade den fremherskende kultur undergrave kirken, i stedet for at kirken udfordrer og forvandler kulturen. Vi skammer os dybt over de gange, hvor vi både som enkeltpersoner og i vore menigheder har bekendt Kristus i ord, men fornægtet ham i gerning. Denne mangel på sammenhæng berøver vort vidnesbyrd dets troværdighed. Vi erkender, at vi stadigvæk har kampe og nederlag. Men vi er også fast besluttet på ved Guds nåde at stræbe efter integritet hos os selv og i kirken.

8. Den lokale menighed

Enhver kristen menighed er et lokalt udtryk for Kristi legeme og har samme ansvar. Den er både "et helligt præsteskab", der bringer Gud åndelige tilbedelsesofre, og "et helligt folk", der skal forkynde hans guddomskraft (1. Pet. 2,5.9). Menigheden er således både et tilbedende og et vidnende fællesskab, samlet og spredt, kaldet og sendt. Tilbedelse og vidnesbyrd er uadskillige.

Vi tror, at den lokale menigheds primære ansvar er at udbrede evangeliet. Skriften antyder denne rækkefølge: "vort evangelium kom ... til jer" og dernæst: "fra jer har Herrens ord lydt vidt ud" (1. Tess. 1,5.8). På denne måde skaber evangeliet den menighed, som udbreder evangeliet, som skaber flere menigheder i en fortsat kædereaktion. Dette læres ikke blot af Skriften, det bekræftes også af strategien. Hver enkel lokal menighed må, så langt den har ressourcer til det, evangelisere det område, som den ligger i.

Vi anbefaler hver menighed regelmæssigt at studere ikke blot dens egen medlemskare og aktiviteter, men dens lokalsamfund for at udvikle passende missionsstrategier. Medlemmerne kunne fx beslutte at organisere husbesøg i hele deres område, at evangelisere de steder, hvor mennesker samles, at arrangere en række evangeliserende møder, foredrag eller koncerter, at arbejde sammen med de fattige for at sanere en lokal slum eller at starte en ny menighed i en naboby eller et tilstødende område. Samtidig må de ikke glemme kirkens globale opgave. En menighed, som sender missionærer ud, må ikke forsømme sit eget lokalområde, og en menighed, som evangeliserer hjemme, må ikke ignorere resten af verden.

I alt dette bør hver menighed og hvert kirkesamfund, hvor det er muligt, arbejde sammen med andre, idet de søger at vende den konkurrenceånd, som måtte findes, til en samarbejdsånd. Menighederne bør også arbejde sammen med andre kristne organisationer, især hvor det drejer sig om evangelisering, oplæring og samfundstjeneste; for sådanne organisationer er en del af Kristi legeme og er i besiddelse af værdifuld viden, som menigheden kan drage stor nytte af.

Guds hensigt med menigheden er, at den skal være et tegn på hans rige, en antydning af, hvordan et menneskeligt samfund ser ud, når det er underlagt hans retfærdigheds og freds herredømme. Hvad der gælder for enkeltpersoner, gælder også for menigheder, at evangeliet må gives krop, hvis det skal kommunikeres effektivt. Det er gennem vor kærlighed til hinanden, at den usynlige Gud åbenbarer sig i dag (1. Joh. 4,12), især hvor vort fællesskab kommer til udtryk i små grupper, og når det overskrider de skranker, race, social position, køn og alder sætter, og som andre steder deler mennesker.

Vi beklager dybt, at mange af vore menigheder er indadvendte, mere optaget af selvopretholdelse end af mission, mere interesseret i menighedsaktiviteter end i vidnetjeneste. Vi er fast besluttet på at gøre vore menigheder udadrettede, så de hele tiden kan bestræbe sig på at nå længere ud, idet Herren dagligt

føjer nogle til, som lader sig frelse (Ap.G. 2,47).

9. Samarbejde om evangelisation

Evangelisation og enhed er tæt forbundet i Det nye Testamente. Jesus bad om, at hans folks enhed måtte afspejle hans egen enhed med Faderen, for at verden måtte tro på ham (Joh. 17,20.21), og Paulus formanede filipperne til "med ,n sjæl at stride sammen for troen på evangeliet" (Fil. 1,27). Som kontrast til denne bibelske vision må vi skamme os over den mistænksomhed og rivalisering, den dogmatisering af uvæsentlige spørgsmål, de magtkampe og det imperiebyggeri, som ødelægger vort evangeliserende vidnesbyrd. Det er vor overbevisning, at samarbejde om evangelisation er absolut nødvendigt, for det første fordi det er Guds vilje, men også fordi evangeliet om forsoningen bliver bragt i vanry ved vor manglende enhed, og fordi vi sammen må engagere os i verdens evangelisering, hvis dette hverv overhovedet skal kunne fuldføres.

"Samarbejde" betyder at finde enhed i forskellighed. Det inde- bærer, at mennesker med forskellige temperamenter, gaver og kald, fra forskellige kulturer, nationale kirker og missionselskaber, af alle aldersgrup- per og begge køn arbejder sammen.

Vi er fast besluttet på en gang for alle at lægge den forenkede sondring bag os - som i virkeligheden er et levn fra kolonitiden - at den vestlige verden er senderlande, og den tredje verden er modtagerlande. Det virkelig nye, som vor tid står overfor, er missionens internationalisering. Ikke blot findes det store flertal af evangeliske kristne i dag uden for den vestlige verden, men antallet af missionærer fra den tredje verden vil snart overstige antallet fra den vestlige verden. Vi tror, at missionsteams, som i sammensætning er forskellige, men i hjerte og sind er ,t, vil udgøre et virksomhedsfuldt vidnesbyrd om Guds nåde.

Når vi taler om "hele kirken", er det ikke en formastelig påstand om, at den universelle kirke og den evangelikale kristenhed skulle være synonyme. For vi erkender, at der er mange kirker, som ikke er en del af den evangelikale bevægelse. Evangelikales holdninger til den romersk-katolske og til den ortodokse kirke varierer meget. Nogle evangelikale beder, omgås, studerer Skriften og arbejder sammen med disse kirker. Andre er skarpe modstandere af enhver form for dialog eller samarbejde med dem. Alle evangelikale er klar over, at der består alvorlige teologiske forskelle mellem os. I den udstrækning den bibelske sandhed ikke kompromitteres, kan der muligvis arbejdes sammen på områder som bibeloversættelse, studium af tidens teologiske og etiske spørgsmål, socialt arbejde og politisk handling. Vi ønsker imidlertid at gøre det klart, at fælles evangelisering forudsætter fælles forpligtethed på evangeliet.

Nogle af os er medlemmer af kirker, som tilhører Kirkernes Verdensråd, og mener, at en positiv om end kritisk deltagelse i dets arbejde er vor kristne pligt. Der er andre blandt os, som ingen tilknytning har til verdensrådet. Alle henstiller vi kraftigt til Kirkernes Verdensråd om at vedkende sig en konsekvent bibelsk forståelse af evangelisation.

Vi bekender vor egen del af ansvaret for den manglende enhed i Kristi legeme, hvilket er en alvorlig anstødssten for, at verden kan blive nået med evangeliet. Vi er fast besluttet på fortsat at søge den enhed i sandheden, som Kristus bad om. Vi er overbeviste om, at den rette vej frem mod tættere samarbejde er åbenhjertig og tålmodig dialog på grundlag af Bibelen med alle, som deler vort anliggende. Dette forpligter vi os til med glæde.

C. Hele verden

Hele evangeliet er blevet betroet til hele kirken, for at det kan blive gjort kendt for hele verden. Det er derfor nødvendigt, at vi forstår den verden, som vi er blevet sendt til.

10. Den moderne verden

Evangelisering sker i en bestemt kontekst, ikke i et tomrum. Balancen mellem evangeliet og konteksten må omhyggeligt opretholdes. Vi må forstå konteksten for at kunne kommunikere med den; men konteksten må ikke få lov til at forvrænge evangeliet.

I denne forbindelse er vi bekymrede over indflydelsen fra "mo- derniteten", som er en ny verdenskultur frembragt af industrialiseringen med dens teknologi og urbaniseringen med dens økonomiske orden. Disse faktorer skaber tilsammen et miljø, som i betydelig grad former vor måde at betragte verden på. Hertil kommer, at sækulariseringen har berøvet mange troen ved at gøre Gud og det overnaturlige meningsløs; urbaniseringen har umenneskeliggjort livet for mange, og ved at erstatte ord med billede har massemedierne bidraget til at devaluere sandhed og autoritet. Tilsammen fordrejer disse konsekvenser af moderniteten det budskab, som mange prædiker, og underminerer motiveringen for mission.

I år 1900 levede kun 9% af verdens befolkning i byer; i år 2000 mener man, at mere end 50% vil gøre det. Denne verdensomfattende rejse til byerne er blevet kaldt "den største folkevandring i menneskehedens historie" den udgør en kolossal udfordring til kristen mission. På den ene side er storbyernes befolkning i udpræget grad kosmopoli- tisk, hvilket vil sige, at de fremmede folkeslag kommer til vor dørtærskel i byerne. Kan vi udvikle globale menigheder, hvori evangeliet ophæver etniske barrierer? På den anden side er mange af storbyens mennesker fattige, som er søgt til byen, og de er

modtagelige for evangeliet. Kan Guds folk overtales til at flytte ind i sådanne fattige byområder for at tjene menneskene d, r og tage del i omdannelsen af byen?

Moderne opfindelser medfører velsignelser såvel som farer. I kraft af, at man har etableret kommunikations- og handelsforbindelser rundt om på kloden, har man fået nogle hidtil usete muligheder for evangeliet, idet man kan overskride gamle grænser og trænge ind i lukkede samfund, både traditionelle og totalitære. De kristne medier har stor betydning, både når det gælder at så evangeliets sæd og at berede jorden. De større radiostationer, som bruges af missionen, har for år 2000 sat det mål at sende evangelisk forkyndelse på alle hovedsprog.

Vi bekender, at vi ikke har gjort det fornødne arbejde for at forstå vor egen tid. Vi har brugt dens metoder og teknik ukritisk og derved lukket op for verdslighed. Men vi er fast beluttede på i fremtiden at tage disse udfordringer og muligheder alvorligt, at modstå det verdslige pres fra moderniteten, at lade Kristi herredømme gælde hele den moderne kultur og således at engagere os i mission i den moderne verden, men uden at blive verdslige i vor moderne mission.

11. Udfordringen fra år 2000 og efter

Verdens befolkning nærmer sig i dag seks milliarder. På papiret bekender en tredjedel af dem Kristus. Af de resterende fire milliarder har halvdelen hørt om ham, mens den anden halvdel ikke har. I lyset af disse tal må vi vurdere vor evangeliseringsopgave ved at betragte følgende fire kategorier af mennesker.

Den første kategori er missionens potentielle arbejdsstyrke, de "aktive kristne". I dette århundrede er denne kategori af kristne vokset fra omkring 40 millioner i år 1900 til omkring 500 millioner i dag, og i øjeblikket vokser den over dobbelt så hurtigt som nogen anden større religiøs gruppe.

Den anden kategori er de "passive kristne". De er blevet døbt, de går i kirke i ny og næ, og de vedkender sig kristennavnet, men tanken om en personlig overgivelse til Kristus er fremmed for dem. De findes i alle kirker ud over jorden. De har et presserende behov for at blive re-evangeliseret.

Den tredje kategori er de "uevangeliserede". Dette er mennesker, som har et minimalt kendskab til evangeliet, men som ikke har haft nogen egentlig mulighed for at forholde sig til det. De er sandsynligvis inden for rækkevidde af nogle kristne, hvis disse blot vil gå hen i næste gade, vej, landsby eller by for at finde dem.

Den fjerde kategori er de "unåede". Det er de to milliarder, som aldrig har hørt om Jesus som frelser, og som ikke er inden for rækkevidde af kristne i deres eget folk. Der er omkring 2000 nationaliteter eller folk, som endnu ikke har en levedygtig, national kirke. For nemheds skyld kan man inddele dem i mindre "folkegrupper", som selv opfatter sig som indbyrdes beslægtede (fx fælles kultur, sprog, hjemstavn eller beskæftigelse). De sendebud, der bedst kan nå dem, er de troende, som i forvejen tilhører deres kultur og kender deres sprog. Ellers må nogle fra en anden kultur gå bud med evangeliet og være villige til betale, hvad det koster at identificere sig med de mennesker, som de længes efter at nå for Kristus.

Der er nu omkring 12000 sådanne unåede folkegrupper inden for de 2000 større folk, så opgaven er ikke umulig. Alligevel er i øjeblikket kun 7% af alle missionærer engageret i denne form for mission, mens de resterende 93% arbejder i den allerede evangeliserede halvdel af verden. Hvis der skal rettes op på denne skævhed, er en strategisk omgruppering af de menneskelige ressourcer nødvendig.

Det er en sørgelig kendsgerning, at hver af de ovenfor nævnte kategorier i nogen grad er utilgængelige. Mange lande udsteder ikke visum til mennesker, som kalder sig selv missionærer, og som ikke har anden kvalifikation eller andet bidrag at tilbyde landet. Sådanne områder er imidlertid ikke absolut utilgængelige. For vore bønner kan passere ethvert tæppe, enhver dør og barriere. Og kristen radio og TV, lyd- og videokassetter, film og litteratur kan også nå dem, der ellers ikke kan nås. Det samme gælder de såkaldte "telmagere", der som Paulus tjener til eget underhold. De rejser i kraft af deres profession (fx forretningsmænd, universitetslærere, tekniske eksperter og sproglærere) og bruger enhver anledning til at tale om Jesus Kristus. De rejser ikke ind i et land under falsk foregivende, for deres arbejde fører dem faktisk dertil, men vidnesbyrdet er en væsentlig del af deres kristne livsstil, uanset hvor de måtte opholde sig. Vi er dybt skamfulde over, at der er gået næsten to årtusinder siden Jesu død og opstandelse, og stadig har to tredjedele af verdens befolkning ikke taget imod ham. På den anden side forundres vi over det stigende antal beviser på Guds kraft selv de mest usandsynlige steder på kloden.

Nu er år 2000 for mange blevet en udfordrende milepæl. Kan vi forpligte os til at evangelisere verden i løbet af det sidste årti i dette årtusinde? Der er intet magisk ved selve året, men skulle vi alligevel ikke gøre vort bedste for at nå dette mål? Kristus befaler os at bringe evangeliet til alle folk. Opgaven er presserende. Vi er fast besluttet på at adlyde ham med glæde og håb.

12. Vanskelige situationer

Jesus sagde med rene ord til sine efterfølgere, at de måtte vente modstand. "Har de forfulgt mig, vil de også forfølge jer" (Joh. 15,20). Han sagde endog, at de skulle glæde sig over forfølgelse (Matt. 5,12), og mindede dem om, at betingelsen for at bære frugt var døden (Joh. 12,24).

Disse forudsigelser af, at de kristnes lidelser både er uundgåelige og har gavnlige virkninger, er altid gået i opfyldelse - også i vor tid. Der har været mange tusinde martyrer. Situationen er stort set den samme i dag. Vi håber inderligt, at glasnost og perestrojka vil føre til fuldstændig religionsfrihed i Sovjetunionen og andre lande i østblokken, og at islamiske og hinduistiske lande vil blive mere åbne over for evangeliet. Vi beklager den brutale undertrykkelse af Kinas demokratiske bevægelse for nylig, og vi beder om, at den ikke vil påføre de kristne yderligere lidelser. I det store og hele ser det imidlertid ud til, at de gamle religioner bliver mindre tolerante, udlændinge mindre velkomne, og verden mindre venligsinde over for evangeliet.

I denne situation ønsker vi at fremsætte tre udsagn over for de regeringer, som på ny overvejer deres holdning til de kristne.

For det første er kristne loyale borgere, som søger deres lands vel. De beder for dets ledere og betaler deres skat. Selvfølgelig kan de, der bekender Jesus som Herre, ikke også kalde andre myndigheder for Herre, og hvis de får befaling om at gøre dette eller at gøre andet, som Gud forbyder, må de undlade at adlyde. Men de er pligtopfyldende borgere. De bidrager også til deres lands vel ved deres stabile ægteskaber og hjem, deres ærlighed i forretningssager, deres samvittighedsfulde arbejde og deres frivillige indsats til gavn for de handicappede og nødlidende. Retfærdige regeringer har intet at frygte af de kristne.

For det andet tager kristne afstand fra uværdige evangeliseringsmetoder. Selvom det hører med til vor tro, at vi deler evangeliet med andre, er vor fremgangsmåde den, at vi fremlægger det åbent og ærligt, hvilket giver tilhørerne absolut frihed til selv at tage stilling til det. Vi ønsker at respektere dem, der har en anden tro, og vi tager afstand fra enhver fremgangsmåde, der søger at tvinge dem til omvendelse.

For det tredje ønsker kristne oprigtigt religionsfrihed for alle mennesker, ikke blot frihed for kristendommen. I overvejende kristne lande går de kristne i spidsen for dem, som kræver frihed for religiøse mindretal. I overvejende ikke-kristne lande beder de kristne derfor ikke om mere for sig selv, end de forlanger for andre under lignende omstændigheder. Friheden til at "bekende, udøve og udbrede" sin religion som defineret i menneskerettighedserklæringen burde være en ret, som man gensidigt tilstod hinanden.

Vi beklager dybt ethvert uværdigt vidnesbyrd, som Jesu efterfølgere måtte være skyldige i. Det er vort faste forsæt ikke at vække unødigt forargelse i nogen henseende, for at Jesu navn ikke skal blive vanæret. Korsets forargelse kan vi imidlertid ikke undgå. For den korsfæstede Kristi skyld beder vi om, at vi ved hans nåde må være rede til at lide, ja til at dø. Martyriet er en form for vidnesbyrd, som Kristus har lovet særligt at vedkende sig.

Konklusion: Forkynd Kristus indtil han kommer

"Forkynd Kristus indtil han kommer." Dette har været temaet for Lausanne II. Naturligvis tror vi, at Kristus er kommet; han kom, da Augustus var kejser i Rom. Men fra hans løfter ved vi, at han en dag vil komme igen i ubegribelig herlighed for at fuldkomme sit rige. Vi er blevet påbudt at bede og at være rede. Men tidsrummet mellem hans første og andet komme skal udfyldes med kristen mission. Vi har fået besked på at gå til jordens ende med evangeliet, og vi er blevet lovet, at tidsalderens ende først vil komme, når vi har gjort det. Disse to vil falde sammen - jordens ende og tidens ende. Indtil det sker, har han lovet at være med os.

Kristen mission er således en presserende opgave. Vi ved ikke, hvor lang tid vi har. Men der er afgjort ingen tid at spille. Og for at kunne opfylde vort ansvar får vi først og fremmest brug for enhed (vi må evangelisere sammen) og offervillighed (vi må beregne og acceptere omkostningerne).

Vor pagt i Lausanne var "at bede, planlægge og arbejde sammen for evangeliets udbredelse over hele verden". Vort manifest i Manila siger, at hele kirken er kaldet til at bringe hele evangeliet til hele verden, at forkynde Kristus indtil han kommer - opgaven er vigtig og har hast, den kræver enhed og offervillighed.

Hentet her:

<http://www.lausanne.org>

The Manila Manifesto is an elaboration of The Lausanne Covenant fifteen years later. The participants in Lausanne II, the Second International Congress on World Evangelization, in Manila in the Philippines in July 1989 deliberated on the prospects for the fulfillment of the Great Commission of our Lord Jesus Christ.

The subject was looked at from every conceivable angle with an attempt to be true to the Holy Scriptures in the analysis. The results were summarized in The Manila Manifesto. Its second draft was submitted to all the participants. They made many comments and suggestions, which were carefully considered in the preparation of the final document. The following motion was then put to the whole Congress in plenary session: "We accept the Manila Manifesto as an expression, in general terms, of our concerns and

commitments, and we commend it to ourselves, to churches and to Christian organizations for further study and response". This motion passed by an overwhelming majority.